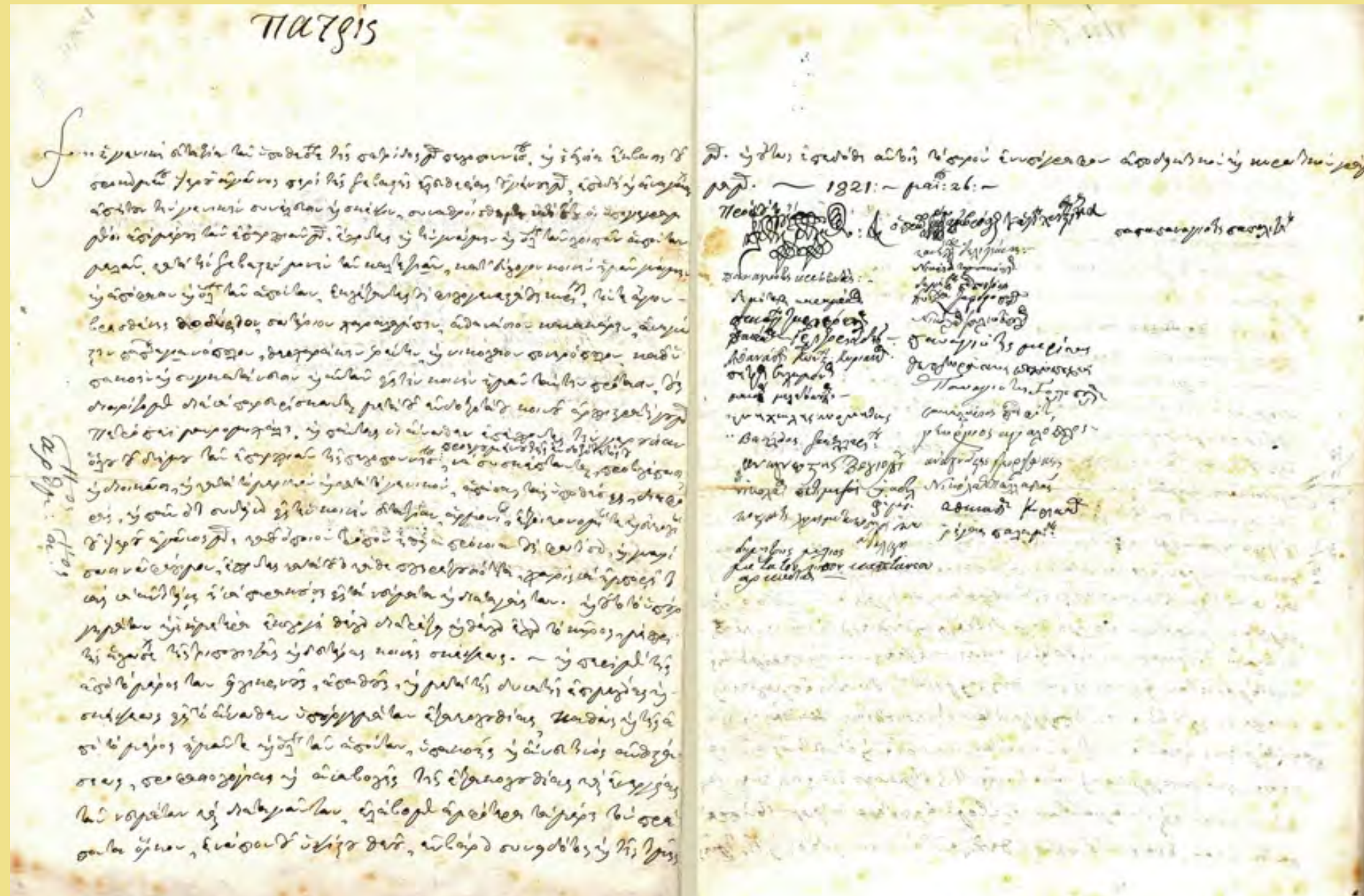

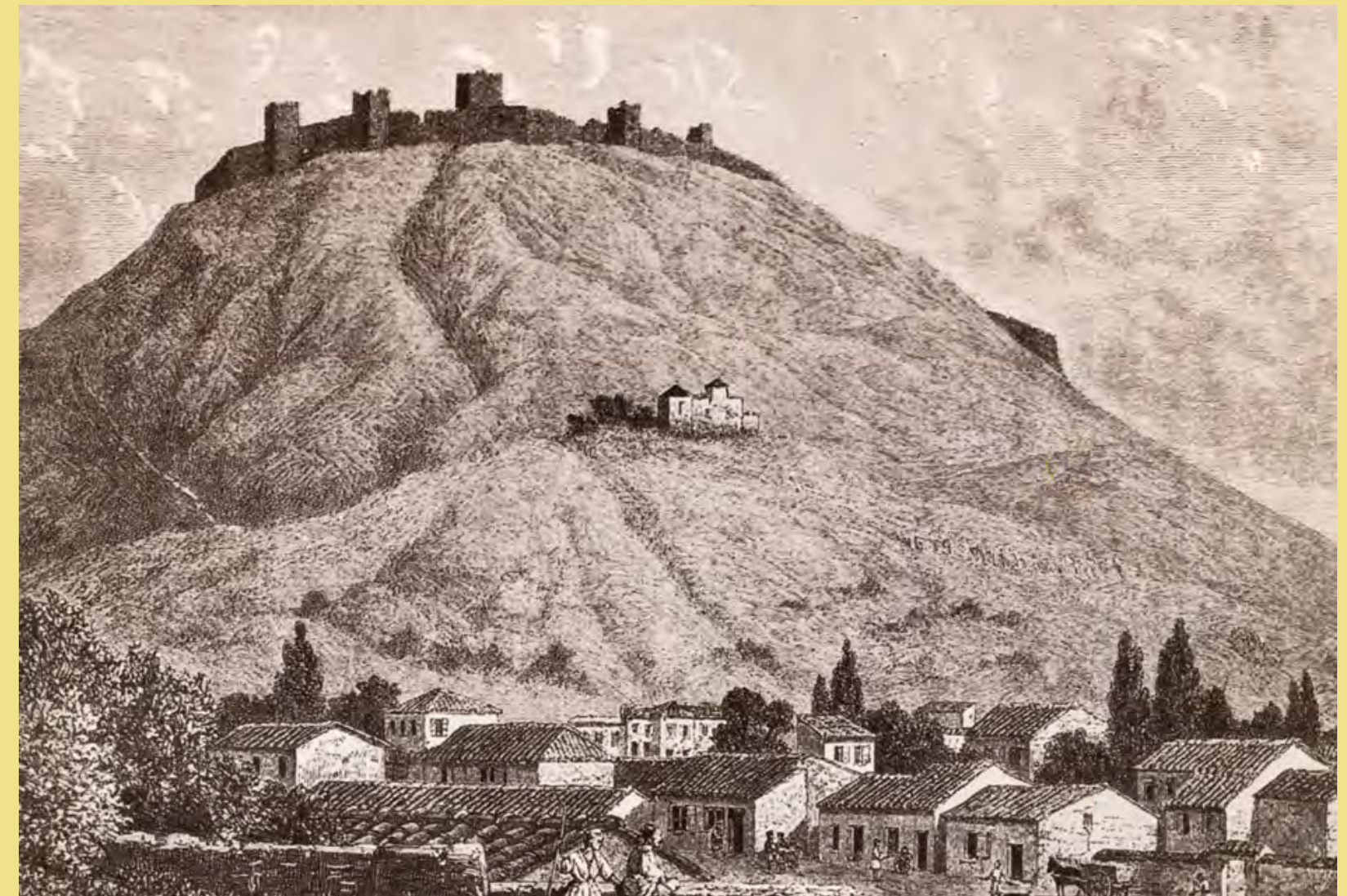
Η Πελοποννησιακή Γερουσία συστάθηκε σε συνέλευση των 37 περίπου επιφανέστερων ιεραρχών, προκρίτων και σπλαρχηγών της περιοχής στη μονή των Καλτετζών (π. 20-26 Μαΐου 1821). Πρόεδρός της ορίστηκε ο αρχιστράτηγος της Πελοποννήσου Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης ο οποίος θα συνεπικουρούνταν από άλλα έξι μέλη. Η Γερουσία θα είχε έκτακτες εξουσίες μέχρι την αναμενόμενη πτώση της Τριπολιτσάς. Η άφιξη του Δημητρίου Υψηλάντη τον Ιούνιο και η πόλωση των σχέσεων στρατιωτικών και προκρίτων κατέστησαν αυτό το σώμα πεδίο ισχυρών πολιτικών αντιπαραθέσεων που οι διαδοχικές συνελεύσεις δεν κατόρθωσαν να αμβλύνουν. Έτσι, η οριστική του συγκρότηση κατέληξε να καθορίζεται στο Άργος και την Επίδαυρο (1-27 Δεκεμβρίου 1821) σχεδόν παράλληλα με τις εργασίες της Εθνοσυνέλευσης.

Σφραγίδα της Πελοποννησιακής Γερουσίας, σε έγγραφο της 10ης Αυγούστου 1822, Τριπολιτσά Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Το καταστατικό της Πελοποννησιακής Γερουσίας (Πράξις των Καλτετζών) με τις υπογραφές των συμμετεχόντων, Μονή Αγίου Νικολάου Καλτετζών Μαντινείας, 26 Μαΐου 1821 Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Charles Henry Hanson, Το Άργος με το φρούριο του Παλαιόκαστρου (ακρόπολη Λάρισας), λιθογραφία Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Ὁργανισμὸς τῆς προσωρινῆς
Διοικήσεως

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Οἱ ἑφόροι τῶν πόλεων καὶ Τμημάτων (Ναρχεδῶν) μετὰ τῶν Καπιτάνων, συνηγμένοι, ἐκλέγουσι τὰ μέλη τῆς τοπικῆς Διοικήσεως τῶν Ἐπαρχιῶν, ἧτις ὀνομάζονται ΓΕΡΟΥΣΙΑ· αὐτὰ τὰ μέλη ἐκλεχθέντα, συνάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιωτέραν θέσιν, διὰ νὰ θεωροῦν τὰς ὑποθέσεις.

Χρὴν δὲ τῆς Γερουσίας καὶ δικαιώματα εἶναι·

- 1 - Ἐκλέγει μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἑνα Πρόεδρον.
- 2 - Ἐκλέγει ἑνα Ἀρχιγραμματέα ἔχοντα ὑπ' αὐτὸν τοὺς ἀναγκαίους ὑπογραμματεῖς.
- 3 - Ἐκλέγει εἰς κοινὰ ὑπουργήματα ἀνθρώπους τιμίου χαρακτῆρος, καὶ μὴ ἀποβλέποντας εἰς ἰδίαν ὠφέλειαν.
- 4 - ἔχει τὴν προμήθειαν ὅλων τῶν κοινῶν ὑποθέσεων πάσης τῆς ἐλευθέρου καὶ ἐλευθερωθησομένης Δυτικῆς χέρσου Ἑλλάδος.
- 5 - Δίδει τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς εἰς τοὺς Καπιτάνους, καὶ εἰς τοὺς ἑφόρους τῶν Τμημάτων (ἢ Ναρχεδῶν).
- 6 - Φροντίζει τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν ὅλων τῶν Ἐπαρχιῶν.
- 7 - Μέχρι τοῦ τακτικοῦ διοργανισμοῦ τῶν Κριτηρίων, διαρρίζει προσωρινῶς τοὺς θεωρητὰς τῶν ἐγκληματικῶν καὶ πολιτικῶν διαφορῶν.
- 8 - ἔχει πλησίον τῆς ἐν σῶμα στρατιωτῶν, μέρος μὲν ἀπὸ τοὺς Καπιτάνους τῶν Τμημάτων (ἢ Ναρχεδῶν) μέρος δὲ καὶ μισθωτοὺς, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων ὑποθέσεων τῆς.

Σφραγίδα της Γερουσίας της Δυτικής Χέρσου
Ελλάδος σε έγγραφο της 11ης Απριλίου 1822,
Μεσολόγγι
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

W. Purser, Το Μεσολόγγι στις αρχές του 19ου αιώνα, ἐγχρωμη λιθογραφία
Βιβλιοθήκη της Βουλῆς των Ελλήνων

Ὁργανισμὸς τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος,
Μεσολόγγι, 9 Νοεμβρίου 1821
ἀπό: Ἀνδρέας Μάμουκας (επιμ.),
Τα κατὰ τὴν Αναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τ. Α', Πειραιᾶς 1839
Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς των Ελλήνων

Νόμος κύριος ἐγένετο Βασιλεὺς ἀνθρώπων,
ἀλλ' οὐκ ἄνθρωποι τύραννοι Νόμων.
Πλ. Πρ. Ευρ.

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ
ΤΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΧΕΡΣΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΜΗΜΑ Α΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πολιτικά.

Α - ΟΣΟΙ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος πιστεύουσιν εἰς Χριστὸν εἶναι Ἕλληνας.

Β' - Ὅσοι πατρόθεν, ἢ μητρόθεν, ἢ ἀμφοτέροθεν ἀπὸ Ἑλλήνων καταγόμενοι, ἐγεννήθησαν ἢ ἐμετοίκησαν εἰς ξένην γῆν, ἂν οἴκοθεν ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι Ἕλληνας· καὶ ἂν, ἀφοῦ ἐπιστήμως προσκληθῶσιν ἀπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος, ἐπιστρέψωσιν οἴκαδε ἐντὸς τοῦ προσδιορισθησομένου καιροῦ, εἶναι Ἕλληνας· ἂν ὅμως οὔτ' οἴκοθεν, οὔτε προσκληθέντες, ἔλθωσιν ἐν καιρῷ (ἐκτὸς μόνον ἂν προφανῆ ἐμπόδια (1) ἔχωσι) ζημιοῦνται αὐτὰ καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν τὸ ἔθνικόν ἱερόν (2) δικαίωμα.

Γ' - Ἕλληνας δὲν ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ξένου ὑπόργημα, (3) ἢ ξένην ὑπεράσπισιν.

(1) Γὰ ΝΜ. Σ καὶ Μ. ἐνικῶς, Προφανῆς ἐμπόδιον.

(2) ΝΜ. τὸ ἱερόν ἔθνικόν.

(3) Σ. καὶ Μ. ξένον ὑπόργημα.

Τετραμερής σφραγίδα του Αρείου Πάγου
Επί εγγράφου της 29ης Μαρτίου 1822, Λιθάδα Ευβοίας
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

G. Holland, Τα Σάλωνα και το κάστρο τους στις αρχές του 19ου αιώνα, έγχρωμη λιθογραφία από: Γεώργιος Τσούλιος (επιμ.), *Ιστορικόν Λεύκωμα της Ελληνικής Επανάστασεως*, τ. 1, εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 1970

Η Νομική Διατάξεις της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος, Σάλωνα, 15 Νοεμβρίου 1821
από: Ανδρέας Μάμουκας (επιμ.), *Τα κατά την Αναγέννησιν της Ελλάδος*, τ. Α΄, Πειραιάς 1839
Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Ἐκθεσις τοῦ τοπικοῦ Συστήματος τῆς Σάμου, διοργανισθέντος παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Α. Λυκούργου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τοῦ 1821 ἀ. ἔτους τῆς ἐλευθερίας.

Σύστημα Πολιτικόν.

Μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος εἶναι

α. Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς πατρίδος.

β. Οἱ τρεῖς Πολιτικοὶ Κριταί, ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος ἐπὶ συν-
λεύσεως τῶν δεκαοκτῶ χωρίων τῆς νήσου.

γ. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Γενικοῦ Διοικητηρίου.

δ. Οἱ Ἐφοροὶ ἐκάστου χωρίου, ἐκλεγόμενοι κατ' ἔτος ἐπὶ κοινῆς
συνάξεως τῶν ἐγχωρίων.

ε. Ὁ ἀστυνόμος, ὁ λιμενάρχης καὶ οἱ τελῶναι.

Περὶ χρεῶν ἢ καθηκόντων τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος.

Χρῆς τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

α. Νὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, εὐτυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς πατρίδος καὶ τῶν πατριωτῶν.

β. Νὰ φροντίῃ διὰ τὴν καλὴν ἀρμονίαν καὶ τάξιν τοῦ Τοπικοῦ Συστήματος, ἐνεργῶν καὶ πράττων ἐν τῇ πληροξουσίᾳ ὅσα κρίνῃ ὠφέλιμα καὶ σωτήρια εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἔθνος.

γ. Νὰ θεωρῆ τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις ἢ διαφορὰς καὶ τὰ παιδεύῃ τοὺς ἐγκληματίας ἢ ἀτάκτους, κατὰ τὴν περὶ πολιτικῶν ἀμαρτημάτων τοπικὴν νομοθεσίαν.

δ. Νὰ βουλευῆται περὶ μὲν τῶν μικρῶν κοινῶν ὑποθέσεων μὲ τὸς Πολιτικοὺς Κριτὰς καὶ τὰ ἐνεργῆ τὰ δόξαντα, περὶ δὲ τῶν μεγάλων καὶ σκέψιν ἀκριβῆ ἀπαιτουσῶν ὑποθέσεων τὰ κροτῆ συνέ-
λευσιν τῶν δεκαοκτῶ χωρίων καὶ τὰ συσκέπτηται μετὰ τῶν πληρε-
ξουσίων αὐτῶν.

ε. Νὰ προεδρεῖν εἰς ὅλας τὰς τοπικὰς συνελεύσεις.

στ. Νὰ προστατεύῃ τοὺς κοινὸν πόρον τῆς πατρίδος.

ζ. Νὰ διορίῃ τὸν ἀστυνόμον, τὸν λιμενάρχην, τοὺς τελῶνας καὶ ὅλας τὰς παραβαλασσίας καὶ λοιπὰς φυλακὰς τῆς πατρίδος, τὰς ὁποίας ἔχει τὸ δικαίωμα τὰ ἐλαττώσῃ καὶ ἀυξάνῃ κατὰ τὰς περι-
στάσεις.

Σφραγίδα της Νήσου Σάμου επί εγγράφου της 18ης Δεκεμβρίου 1822
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Luigi Mayer, Το λιμάνι και η Χώρα Βαθέος της Σάμου στα τέλη του 18ου αιώνα, υδατογραφία σε σχέδιο Robert Ainslie

από: Luigi Mayer, *Views in the Ottoman Dominions in Europe, in Asia and some of the Mediterranean islands*, Λονδίνο 1810

Ἐκθεσις του τοπικού Συστήματος της Σάμου, Χώρα Βαθέος Σάμου, 12 Μαΐου 1821

από: Επαμεινώνδας Σταματιάδης, *Σαμιακά ήτοι Ιστορία της νήσου Σάμου από των παναρχαίων χρόνων μέχρι των καθ' ημάς*, τ. Β', Σάμος 1881

Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων

Εν Βόρειοι. Π. Τριουπολάου Δαόλαλας.

Οι υάλοιαι εν Νήσου Κρήτης μέχρις αὐτῶν
 ἰσχυροὶ καὶ ἑτοιμοὶ εἰς ἐκστράτειαν ἀντιτάσσονται, ἔχοντες κατὰ τὴν
 ἑσπερίαν ἑσπερίαν τὰ ἴσχυρα, ἐπιτολὰς τῶν Δυνάμεων
 ἑσπερίαν εἰς τὴν 1821 ἐσπέρουσαν τὴν ἑσπερίαν ἑσπερίαν
 καὶ ἀποστολὰς αἰ μὲν τῶν ἑσπερίων Δυνάμεων ἑσπερίων
 τῶν ἑσπερίων Παραστάτων Δυνάμεων ἑσπερίων, κατὰ τὴν ἑσπερίαν
 τὴν ἑσπερίαν Δυνάμεων ἑσπερίων, καὶ τὴν ἑσπερίαν
 ἐπιτολὰς τῶν ἑσπερίων ἑσπερίων, ἐσπερίων μὲν
 ἐσπερίων. καὶ ἐσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων
 ἐσπερίων, τὴν ἑσπερίαν ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν
 ἑσπερίων, τὴν ἑσπερίαν ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν
 ἑσπερίων.

Ἐν Ἀργεῖον, τῆς 20. Μαΐου 1822.

Β. ἑσπερίαν τῶν ἑσπερίων.

Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Νήσου Κρήτης.

Τῆς 20. Μαΐου 1822.

Περὶ ἑσπερίων

ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων
 ἐσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων
 ἐσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων
 ἐσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων
 ἐσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων ἑσπερίων τῶν ἑσπερίων

Σφραγίδα της Γενικής Διοικήσεως Κρήτης ἐπὶ ἐγγράφου τῆς 22ας Ἀπριλίου 1822, Πύργος Πλατανιάς
 Ἐθνικὸ Ἱστορικὸ Μουσεῖο

Χάρτης τῆς Κρήτης στα χρόνια τῆς Ἐπανάστασης ἀπὸ: Thomas Gordon, *History of the Greek Revolution*, Λονδίνο 1832
 Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων

Το Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Νήσου Κρήτης Ἀρμένιοι Ἀποκορώνου, 20 Μαΐου 1822
 Βιβλιοθήκη τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων